

Odluka Vlade

o kriterijima za prestanak statusa otpada mehanički recikliranih sekundarnih plastičnih sirovina

Odlukom Vlade, u skladu s člankom 5.b stavkom 2., kako je izmijenjen Zakonom 714/2021, člankom 10., kako je djelomično izmijenjen Zakonom 714/2021 Zakona o otpadu (646/2011), i člankom 9., kako je izmijenjen Zakonom 1166/2018 Zakona o zaštiti okoliša (527/2014), utvrđuje se sljedeće:

Članak 1.

Cilj i područje primjene

Ovom se Odlukom utvrđuju kriteriji za određivanje kada mehanički reciklirana sekundarna plastična sirovina prestaje biti otpad i svrhe za koje se može upotrebljavati sekundarna plastična sirovina koja ispunjava kriterije.

Ova Odluka primjenjuje se na proizvođače sekundarnih plastičnih sirovina koji imaju okolišnu dozvolu iz članka 27. Zakona o zaštiti okoliša (527/2014) za obradu plastičnog otpada i koji usvoje kriterije iz ove Odluke.

Osim toga, proizvodnja sekundarnih plastičnih sirovina koje dolaze u dodir s hranom uređena je Uredbom Komisije (EU) 2022/1616 o materijalima i predmetima od reciklirane plastike koji dolaze u dodir s hranom i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 282/2008, Uredbom Komisije (EZ) br. 2023/2006 o dobroj proizvođačkoj praksi za materijale i predmete koji dolaze u dodir s hranom, Uredbom Komisije (EU) 10/2011 o plastičnim materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom te Uredbom (EZ) br. 1935/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom i stavljanju izvan snage direktiva 80/509/EEZ i 89/109/EEZ.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

(1) *ulazna sirovina* znači plastični otpad iz Priloga 1. koji se upotrebljava kao sirovina za proizvodnju sekundarne plastične sirovine iz točke 2.;

(2) *sekundarna plastična sirovina* znači plastični materijal u obliku peleta, drobljene plastike ili pahuljica proizvedenih od plastičnog otpada koji je dostupan kao sirovina za proizvodnju novih plastičnih proizvoda bez potrebe za daljnjom obradom;

(3) *postupak oporabe* znači tehničke i druge mjere za prihvatanje, predobradu i oporabu ulaznih materijala u svrhu pretvaranja plastičnog otpada u sekundarnu plastičnu sirovinu;

(4) *proizvođač* znači posjednik otpada koji primjenjuje kriterije za prestanak statusa otpada za sekundarnu plastičnu sirovinu;

(5) *neovisna strana* znači subjekt, institucija ili drugo tijelo koje pruža usluge procjene usklađenosti;

(6) *indeks protoka taline* znači mjera lakoće protoka taline termoplastičnog polimera pri utvrđenoj temperaturi i pod utvrđenim tlakom.

Članak 3.

Kriteriji za prestanak statusa otpada za sekundarne plastične sirovine

Razvrstavanje sekundarnih plastičnih sirovina kao otpada prestaje kada su u trenutku stavljanja na tržište sekundarne plastične sirovine ispunjeni sljedeći zahtjevi:

- (1) plastični otpad iz Priloga 1. upotrijebljen je kao ulazni materijal za postupak uporabe;
- (2) ulazni materijal podvrgnut je postupku uporabe koji ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 5. i člancima od 7. do 9.;
- (3) sekundarna plastična sirovina ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 10.;
- (4) predviđena uporaba sekundarne plastične sirovine utvrđena je u skladu s člankom 12.;
- (5) sekundarna plastična sirovina skladišti se u skladu sa zahtjevima iz članka 13. i za nju postoji izjava o sukladnosti u skladu s člankom 14. koja ispunjava zahtjeve u pogledu sadržaja utvrđene u članku 15.

Članak 4.

Sustav osiguranja kvalitete proizvođača

Proizvođač mora provoditi sustav osiguranja kvalitete u svrhu stalne provjere usklađenosti sa zahtjevima za osiguranje kvalitete postupka uporabe i reciklirane plastične sirovine koja je podvrgnuta postupku uporabe.

Proizvođač imenuje osobe odgovorne za sustav osiguranja kvalitete i osigurava da su odgovorne osobe i osobe uključene u provedbu osiguranja kvalitete osposobljene za provedbu sustava osiguranja kvalitete. Odgovorne osobe moraju biti imenovane u sustavu osiguranja kvalitete.

Proizvođač utvrđuje plan ocjenjivanja i revizije za sustav osiguranja kvalitete.

Usklađenost sustava osiguranja kvalitete provjerava neovisna strana. Za obavljanje ove zadaće neovisna strana mora posjedovati kvalifikacije koje je dodijelila služba za akreditaciju Finske agencije za sigurnost i kemikalije.

Članak 5.

Prihvat plastičnog otpada

Proizvođač provjerava svaku pošiljku plastičnog otpada u trenutku primitka otpada, prije predobrade. Proizvođač sastavlja upute za pregled prilikom prihvata i dokumentira ih u svojem sustavu osiguranja kvalitete.

Proizvođač smije prihvatiti samo plastični otpad iz Priloga 1., koji također mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- (1) mora biti takav da se jamči, uzimajući u obzir tehnička rješenja postupka uporabe, mogućnost proizvodnje sekundarne plastične sirovine koja ispunjava kriterije;
- (2) plastični otpad skladišti se i prevozi na način da se otpad različitih oznaka otpada iz Priloga 1. ne miješa međusobno ili s drugim otpadom.

Proizvođač kao plastični otpad ne prihvaća ambalažu koja se upotrebljava za skladištenje ili pakiranje opasne tvari ili smjese koja ispunjava zahtjeve razreda opasnosti ili kategorije iz

Priloga 2. Ovaj se zahtjev ne primjenjuje na plastični otpad koji se prikuplja odvojeno od kućanstava.

Plastični otpad za koji se na temelju inspekcijskog pregleda sumnja ili za koji se utvrdi da sadržava nečistoće koje znatno narušavaju kvalitetu reciklirane plastične sirovine ne smije se upotrebljavati kao ulazni materijal za postupak uporabe.

Članak 6.

Evidencija o primitku plastičnog otpada

Proizvođač mora voditi evidenciju o plastičnom otpadu koji je primljen ili odbijen kao ulazni materijal. Evidencija o primitku mora sadržavati datum i vrijeme primitka svake primljene pošiljke plastičnog otpada, naziv proizvođača i dobavljača otpada, vrstu, naziv i količinu otpada te naznaku o prihvatu. Za pošiljke otpada koje nisu prihvaćene bilježe se datum odbijanja, naziv proizvođača i dobavljača otpada, vrsta, oznaka i količina otpada te razlozi za odbijanje.

Proizvođač sastavlja upute o vođenju evidencije o primitku i dokumentira ih u svojem sustavu osiguranja kvalitete.

Članak 7.

Skladištenje plastičnog otpada

Proizvođač mora skladištiti plastični otpad namijenjen proizvodnji sekundarnih plastičnih sirovina koje dolaze u dodir s hranom odvojeno od ostalog plastičnog otpada i otpada.

Proizvođač mora čuvati plastični otpad od gradnje odvojeno od plastičnog otpada od rušenja i drugog otpada.

Članak 8.

Predobrada plastičnog otpada

Proizvođač provodi predobradu plastičnog otpada prije njegove uporabe u svojstvu ulaznog materijala za postupak uporabe kako bi uklonio neplastični otpad ili plastični otpad koji sadržava znatne količine nečistoća.

Proizvođač je dužan kontinuirano pratiti kvalitetu predobrađenog plastičnog otpada i ukloniti sve otkrivene nečistoće koje mogu bitno narušiti kvalitetu sekundarne plastične sirovine koja se proizvodi. Proizvođači moraju voditi evidenciju o količini uklonjenih nečistoća i načinu obrade.

Članak 9.

Oporaba plastičnog otpada

Pri uporabi plastičnog otpada proizvođač osigurava sljedeće:

(1) plastični otpad razvrstan prema vrsti plastike na izvoru primjereno je razvrstan prije nego što je upotrijebljen kao sirovina u daljnjoj obradi;

(2) otpad koji nije razvrstan prema vrsti plastike na izvoru razvrstava se prema vrsti plastike te uzimajući u obzir druge značajke povezane s kvalitetom i klasifikacijom sirovine od reciklirane plastike;

(3) prethodno obrađeni i razvrstani plastični otpad smanjuje se drobljenjem ili usitnjavanjem u pahuljice te se uklanjaju komadi koji sadržavaju neplastični materijal;

(4) kontaminirani plastični otpad ili plastični otpad koji sadržava naljepnice ili druge nečistoće obrađuje se kako bi se uklonile nečistoće;

(5) sve preostale nečistoće uklanjaju se iz plastične taline namijenjene peletiranju ekstruzijom ili na drugi način prije peletiranja;

(6) linijom za obradu koja se upotrebljava za proizvodnju sekundarnih plastičnih sirovina koje dolaze u dodir s hranom obrađuje se samo plastični otpad koji potječe od plastičnih proizvoda koji su došli u dodir s hranom i koji se prikupljaju odvojeno ili razvrstavaju na izvoru.

Proizvođač utvrđuje odgovarajuće i primjerene mjere upravljanja rizikom za identifikaciju i uklanjanje kontaminiranih serija iz postupka oporabe.

Proizvođač sastavlja upute u sustavu osiguranja kvalitete o uporabi i održavanju opreme koja se upotrebljava u proizvodnji sekundarne plastične sirovine i o funkcijama povezanim s proizvodnim postupkom.

Članak 10.

Specifikacije za sekundarne plastične sirovine

Proizvođač mora pružiti sljedeće specifikacije za sekundarnu plastičnu sirovinu:

1. masene frakcije glavnog polimera i drugih polimera;
2. prikladnost za različite metode proizvodnje plastičnih proizvoda;
3. indeks protoka taline, dobiven kontinuiranim mjerenjem ili utvrđeno na temelju uzorka reprezentativnog za seriju do 1 500 kg sekundarne plastične sirovine.

Članak 11.

Dokumentacija o uzorkovanju, analizi uzorka i rezultatima

Proizvođač sastavlja upute za uzorkovanje i ispitivanje za specifikacije predviđene u članku 10. i evidentira upute u svojem sustavu osiguranja kvalitete. Upute moraju sadržavati informacije o sljedećem:

1. osobi koja prikuplja uzorke i njezinim kvalifikacijama, mjestu uzorkovanja, načinu uzorkovanja te datumu i vremenu uzorkovanja,
2. metodama koje se upotrebljavaju za određivanje indeksa taline i drugih značajki;
3. odstupanjima uočenim tijekom uzorkovanja;
4. uporabi, umjeravanju i održavanju opreme za uzorkovanje, mjerenje ili ispitivanje kojom se koristi proizvođač.

Metode i alati koji se upotrebljavaju za analizu uzoraka i rezultati analize moraju se dokumentirati kao dio sustava osiguranja kvalitete. Dokumenti moraju sadržavati informacije o sljedećem:

1. parametrima i metodama istraživanja upotrijebljenima za analizu uzoraka;
2. rezultatima analiza provedenih na uzorcima;
3. uočenim odstupanjima u pogledu kvalitete;
4. mjerama poduzetima kao odgovor na odstupanja;
5. umjeravanju i održavanju opreme za uzorkovanje, mjerenje ili ispitivanje kojom se koristi proizvođač.

Dokumenti iz stavka 2. koji se odnose na osiguranje kvalitete čuvaju se deset godina od datuma sastavljanja dokumenata.

Podaci o mjerenju indeksa protoka taline u stvarnom vremenu dobivenom u okviru kontinuiranog mjerenja čuvaju se najmanje dva mjeseca.

Članak 12.

Dopuštena uporaba sekundarnih plastičnih sirovina koje su podvrgnute postupku uporabe

Sekundarna plastična sirovina može se upotrebljavati za proizvodnju plastičnih proizvoda ili proizvoda koji sadržavaju plastiku.

Članak 13.

Skladištenje sekundarnih plastičnih sirovina koje su podvrgnute postupku uporabe

Proizvođač mora odvojeno skladištiti sekundarne plastične sirovine namijenjene za različite svrhe. Sekundarna plastična sirovina mora se skladištiti na način da ne dolazi do pogoršanja njezine kvalitete.

Ako proizvođač ima razloga sumnjati da je tijekom skladištenja došlo do pogoršanja kvalitete sekundarne plastične sirovine na način da više ne ispunjava kriterije, proizvođač ispituje kvalitetu sekundarne plastične sirovine i procjenjuje njezinu prikladnost za predviđenu uporabu. Proizvođač vraća sekundarnu plastičnu sirovinu koja ne ispunjava kriterije u svrhu njezine obrade u svojstvu otpada.

Članak 14.

Izjava proizvođača o sukladnosti

Proizvođači moraju sastaviti izjavu o sukladnosti za sekundarne plastične sirovine koje proizvode i stavljaju na tržište. Izjava o sukladnosti dostavlja se primatelju sekundarne plastične sirovine sa svakom serijom sekundarnih plastičnih sirovina. Izjava o sukladnosti također može biti u elektroničkom obliku. Proizvođač čuva izjavu o sukladnosti deset godina nakon njezina izdavanja.

Proizvođač podnosi izjavu o sukladnosti sekundarne plastične sirovine Finskoj agenciji za sigurnost i kemikalije na njezin zahtjev.

Članak 15.

Sadržaj izjave o sukladnosti

Izjava o sukladnosti mora sadržavati sljedeće informacije o sekundarnoj plastičnoj sirovini:

- (1) naziv i podatke za kontakt proizvođača i njegovu izjavu o sukladnosti s kriterijima i potpisom;
- (2) datum usvajanja kriterija i nadzorno tijelo nadležno za nadzor djelatnosti u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša;
- (3) osnovne informacije o sekundarnoj plastičnoj sirovini, uključujući boju i podrijetlo prema oznaci otpada;
- (4) vrstu plastike i njezinu identifikacijsku oznaku u skladu sa specifikacijom industrije;
- (5) indeks protoka taline i standard upotrijebljen za njegovo određivanje ili precizan opis metode upotrijebljene za određivanje te masene frakcije glavnog polimera i drugih polimera u sekundarnoj plastičnoj sirovini;

(6) predviđenu uporabu i prikladnost za metode proizvodnje plastičnih proizvoda u skladu s člankom 12.

Članak 16.

Obveza obavješćivanja i izvješćivanja

Proizvođač je dužan obavijestiti nadzorno tijelo iz članka 23. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša o usvajanju kriterija u pisanom obliku. Obavijest mora sadržavati objašnjenje u pogledu proizvođačeva sustava osiguranja kvalitete. Obavijest se izdaje najkasnije 30 dana prije uvođenja kriterija.

Svake godine u vrijeme navedeno u okolišnoj dozvoli, a najkasnije do kraja veljače sljedeće kalendarske godine, proizvođač nadzornom tijelu mora dostaviti sljedeće:

1. informacije o otpadu koji se upotrebljava u postupku uporabe i njegove količine razvrstane prema plastičnom otpadu i oznaci otpada, kako je navedeno u Prilogu 1.,
2. objašnjenje svih promjena u sustavu osiguranja kvalitete proizvođača;
3. informacije o količinama proizvedenih sekundarnih plastičnih sirovina koje ispunjavaju kriterije.

Osim toga, proizvođač svake godine nadzornom tijelu dostavlja informacije o primljenim količinama otpada iz Priloga 1. prema vrsti otpada, kao i informacije o količinama materijala uklonjenog iz ulaznog materijala tijekom predobrade iz članka 8. i postupka uporabe iz članka 9. te o daljnjoj obradi.

Proizvođač obavješćuje nadzorno tijelo o završetku primjene kriterija pisanim putem.

Članak 17.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu 1. kolovoza 2024.

Ova se Odluka ne primjenjuje na sekundarne plastične sirovine proizvedene prije stupanja na snagu ove Odluke. Sve ad hoc odluke o prestanku statusa otpada donesene prije stupanja na snagu ove Odluke stavljaju se izvan snage u trenutku donošenja kriterija utvrđenih u članku 3. u mjeri u kojoj se odnose na plastični otpad obuhvaćen ovom Odlukom.

Ako je u trenutku stupanja na snagu ove Odluke podnesen ad hoc zahtjev za odobrenje prestanka statusa otpada za sekundarnu plastičnu sirovinu, obrada zahtjeva se zaustavlja. Predmeti koji su u tijeku pred sudom u trenutku stupanja na snagu ove Odluke razmatraju se i rješavaju u skladu s odredbama koje su bile na snazi u trenutku stupanja na snagu ove Odluke. Ako Žalbeni sud poništi odluku na koju se primjenjuju odredbe koje su bile na snazi u trenutku stupanja na snagu ove Odluke i predmet u cijelosti uputi na preispitivanje, predmet se razmatra i rješava u skladu s ovom Odlukom.

U Helsinkiju 23. svibnja 2024.

Kai Mykkänen, Ministar klime i zaštite okoliša

Johanna Routio, Tajnica kabineta

Prilog 1.

Vrste plastičnog otpada koje se smiju upotrebljavati kao ulazni materijal za postupak uporabe i njihove oznake otpada

Plastični otpad	Oznaka otpada
1. Plastični otpad nastao proizvodnjom plastike i plastičnih proizvoda	
(a) Plastični otpad nastao proizvodnjom i uporabom plastike	07 02 13
(b) Otpad od zastarjelih plastičnih proizvoda koji nastaje prilikom proizvodnje plastičnih proizvoda	16 03 04
(c) Plastični otpad nastao oblikovanjem plastike	12 01 05
(d) Prethodno obrađeni plastični otpad nastao mehaničkom obradom plastičnog otpada iz točaka od (a) do (c)	19 12 04
2. Plastični građevinski otpad	
(a) Plastični otpad od gradnje	17 02 03
(b) Plastični izolacijski materijal otpad od gradnje	17 06 04
(c) Prethodno obrađeni plastični otpad nastao mehaničkom obradom plastičnog otpada iz točaka od (a) do (b)	19 12 04
3. Ostali odvojeno prikupljeni plastični otpad	
(a) Odvojeno prikupljeni plastični otpad iz poljoprivrede, hortikulture i šumarstva	02 01 04
(b) Odvojeno prikupljeni plastični ambalažni otpad i drugi plastični otpad iz kućanstava ¹	15 01 02 20 01 39
(c) Plastične boce prikupljene odvojeno putem sustava za povrat naknade	15 01 02
(d) Plastični ambalažni otpad i drugi plastični otpad koji se odvojeno prikuplja ili razvrstava na izvoru iz industrije, trgovine i usluga ²	15 01 02
(e) Prethodno obrađeni plastični otpad od mehaničke obrade plastičnog otpada iz točaka od (a) do (d)	19 12 04
4. Plastični otpad izdvojen iz miješanog otpada	
(a) Otpad u obliku plastičnog filma izdvojen iz miješanog građevinskog otpada i otpada od rušenja (17 09 04)	19 12 04

¹ Sadrži odvojeno ili kolektivno prikupljeni plastični ambalažni otpad i drugi plastični otpad

² Sadrži odvojeno ili kolektivno prikupljeni plastični ambalažni otpad i drugi plastični otpad

(b) Plastični ambalažni otpad izdvojen iz odvojeno prikupljenog energetskeg otpada iz industrije, trgovine i usluga (20 01 99)	19 12 04
--	----------

RAZREDI OPASNOSTI I KATEGORIJE OPASNIH TVARI

- (a) razred opasnosti 2.1. eksplozivni;
- (b) razred opasnosti 2.2. zapaljivi plinovi;
- (c) razred opasnosti 2.3. zapaljivi aerosoli;
- (d) razred opasnosti 2.4. oksidirajući plinovi;
- (e) razred opasnosti 2.5. stlačeni plinovi;
- (f) razred opasnosti 2.6. zapaljive tekućine, 1. kategorija;
- (g) razred opasnosti 2.7. zapaljive krute tvari;
- (h) razred opasnosti 2.8. samoreagirajuće tvari i smjese, vrste od A do D;
- (i) razred opasnosti 2.12. tvari i smjese razreda opasnosti koje u dodiru s vodom ispuštaju zapaljive plinove, 1. i 2. kategorija;
- (j) razred opasnosti 2.13. oksidirajuće tekućine, 1. i 2. kategorija;
- (k) razred opasnosti 2.14. oksidirajuće krute tvari, 1. i 2. kategorija;
- (l) razred opasnosti 2.15. organski peroksidi, vrste od A do D;
- (m) razred opasnosti 3.1. akutna toksičnost, 1., 2. i 3. kategorija;
- (n) razred opasnosti 3.5. mutageni učinak na zametne stanice;
- (o) razred opasnosti 3.6. kancerogeni učinci;
- (p) razred opasnosti 3.7. reproduktivna toksičnost;
- (q) razred opasnosti 3.8. specifična toksičnost za ciljane organe – jednokratna izloženost, 1. i 2. kategorija;
- (r) razred opasnosti 3.11. endokrino disruptivne tvari i smjese koje utječu na zdravlje ljudi, 1. i 2. kategorija;
- (s) razred opasnosti 4.2. endokrino disruptivne tvari i smjese koje utječu na okoliš, 1. i 2. kategorija;
- (t) razred opasnosti 4.3. postojane, bioakumulativne i toksične (PBT) ili vrlo postojane i vrlo bioakumulativne (vPvB) tvari i smjese;
- (u) razred opasnosti 4.4. postojane, mobilne i toksične (PMT) ili vrlo postojane i vrlo mobilne (vPvM) tvari i smjese.

UTVRĐIVANJE INDEKSA PROTOKA TALINE

Ako se indeks protoka taline utvrđuje na temelju reprezentativnog uzorka od najviše 1 500 kg, utvrđivanje se provodi u skladu s normom SFS-EN ISO 1133-1 ili bilo kojom drugom metodom dostatne analitičke osjetljivosti, točnosti i obnovljivosti. Ako se ulazni materijal iz istog polaznog materijala upotrebljava za proizvodnju sekundarnih plastičnih sirovina jednake kvalitete materijala, čija količina prelazi 1 500 kg, za određivanje indeksa protoka taline dovoljan je jedan uzorak uzet po seriji sekundarnih sirovina.

Ako se indeks protoka taline određuje za svaku seriju sekundarne plastične sirovine u okviru kontinuiranog mjerenja, indeks protoka taline utvrđuje se za svaku seriju na temelju mjernih podataka u stvarnom vremenu.

Za kvantitativno male serije s dobro poznatim i savršeno homogenim polaznim materijalom utvrđivanje indeksa protoka taline može se zamijeniti preciznim opisom ulaznog materijala.